

[J. S. Foget.]

arbejde uden Løn, ja, i mange Tilfælde med Tab af Hjem og Bedrift, fordi man i Beskæftigelsesspørgsmaalet kun har haft Øjet rettet mod Byerhvervene. Nu maa det vel snart gaa op for den høje Regering, at skal der skabes mere Beskæftigelse, kommer man ikke uden om at udnytte de Muligheder, Landbruget byder, baade direkte og indirekte, baade gennem den Mulighed, der ligger for at give Landbruget større Købekraft, og den Mulighed, der ligger for, at Landbruget kan beskæftige flere Arbejdere ved selve Erhvervet. Ganske vist udtaler den højtærede Socialminister, at de Folk, Landbruget mangler, ikke findes, men da Socialministeren i samme Aandedræt siger, at Landmændene kan blot sende et Brevkort, saa skal de nok faa dem, de vil have, maa man vel regne med, at den Udtalelse ikke skal tages saa højtideligt.

Man har altsaa paa den ene Side skabt en overbeskyttet Industri, som man har fyldt med Millioner af Kroner for at faa dem til at beskæftige Arbejdere — hvilket man har delvis ladet den forbrugende Del af Befolkningen betale —, men man har samtidig ladet Landbruget sejle sin egen Sø, og Følgen er blevet, at Landbruget ikke har kunnet betale Arbejdslønninger. Samtidig med at man saaledes har frataget Landbruget Mulighed for Betaling af Lønninger, er Socialloven gennemført, og den har Regeringen jo ikke Eneansvaret for. Sociallovens Virkninger viste sig straks. De unge Mennesker, som nu kunde faa til Livets Ophold gennem denne Lov, ganske vist et kummerligt Ophold, foretrak dette fremfor at arbejde ved Landbruget for en lille Løn, og Følgen blev Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget og stigende Lønninger. Med de stigende Lønninger kom der endnu større Spændvidde mellem Evnen til at betale Løn og Lønkravene, og Følgen blev derfor endnu større Mangel paa Arbejdskraft. Indskrænkning af Produktionen forårsagede Mangel paa Valuta og formindskede Muligheden for at holde Industriproduktionen i Gang. Jeg tør derfor roligt fastslaa, at Beskæftigelsesspørgsmaalet ikke løses uden om Landbruget. Dette maa Regeringen vel efterhaanden været kommet til Klarhed over:

Naar der derfor nu foreslaas Forlængelse af Gyldigheden af en Lov, der byder 1 Mill. Kr. som Tilskud til at betale Arbejdsløn, maa man gøre sig klart, at denne Million er der egentlig kun Brug for i Landbruget, men naar der samtidig indføres den Bestemmelse i § 1, at Tilskuddet

skal udgøre et væsentligt mindre Beløb end det, der ydes i Arbejdsløshedsunderstøttelse, saa bortfalder Betydningen for Landbruget straks, thi det forudsætter jo tariffmæssig Arbejdsløn minus en Sum, der ligger noget under Understøttelsen, og saa ligger Prisen alligevel for høj for Landbruget. Jeg kunde derfor udmærket tænke mig denne Million med et Par Nuller sat bagved anvendt som Tilskud til Landbrugsproduktionen. Jeg ser, at det ærede Medlem Hr. Elgaard ved den sidste Forhandling om dette Spørgsmaal har udtalt følgende — jeg beder om Tilladelse til et kort Citat —: Venstre maa have

„den Opfattelse, at det i hvert Fald ikke maa være til Omraader, som har direkte Forbindelse med vor Landbrugs-eksport, idet det vil være en farlig Politik fra den danske Lovgivningsmyndigheds Side under en saa direkte Form at give Tilskud til Landbrugsproduktion med eksportmæssige Formaal, ogsaa af Hensyn til selve Produktionens Stilling, saa meget mere som der af de væsentligste Varer af denne Art jo i Forvejen er en overmaade tilfredsstillende Produktion.“

Jeg har den stik modsatte Opfattelse, jeg finder, at Problemet her løses allerbedst derved, at man sørger for, at Landbrugets Produktion bliver rentabel. Om det gøres paa den ene eller den anden Maade, kan være ligegyldigt, blot det gøres. Jeg maa her henvisse til, at jeg i nogen Maade kan give det ærede Medlem Hr. Boeck-Hansen Ret, naar han siger, at man ved Tilskud til visse Produktionsgrene inden for Landbruget vil kunne medvirke til større Beskæftigelse, idet man ved Avl af visse Afgrøder, som vi hidtil ikke har avlet, vil kunne spare en Del Valuta ved Indkøb og vil kunne skaffe mere Beskæftigelse i Erhvervet. Byder man derfor Landbruget saadanne Muligheder, at det vil kunne slaa ind paa en anden Drift, og tager disse samfundsmæssige Hensyn, saa vil man herigennem straks yde en væsentlig Indsats i Retning af Merbeskæftigelse, samtidig med at man vil kunne gøre en gammel Uret — ja, ikke god, men hjælpe paa den. Jeg anbefaler derfor, at man, hvis man ikke vil benytte Loven til direkte Tilskud til Landbrugsproduktionen, i hvert Fald vil give den en saadan Form, at den kan anvendes af Landbruget.

Rager: Det nærværende Lovforslag drejer sig om Forlængelse af en Lov, der, saaledes som Forholdene har udviklet sig, overhovedet ikke er blevet taget i Brug inden for den Gyldighedsfrist, som Rigs-